

Notat

Fordelingen mellem eksisterende og planlagte beskyttede områder i Danmark

Udgivet d. 28. april 2023

Titel

Notat: Fordelingen mellem eksisterende og planlagte beskyttede områder i Danmark

Udgivet

D. 28. april 2023

Biodiversitetsrådets medlemmer

Signe Normand, Berit Charlotte Kaae, Niels Madsen, Birgitte Egelund Olsen, Carsten Rahbek, Niels Strange, Jens-Christian Svenning, Karen Timmermann.

Anders Højgård Petersen, Pil Birkefeldt Møller Pedersen, og Derek Corcoran har bidraget til arealopgørelserne.

Biodiversitetsrådets sekretariat har understøttet udarbejdelsen af notatet.

Citering

Dette notat bedes citeret som følger:

Biodiversitetsrådet. 2023. Notat: Fordelingen mellem eksisterende og planlagte beskyttede områder i Danmark.

ISBN: 978-87-974319-1-7

Det anbefales, at notatet citeres samtidig med Biodiversitetsrådets årsrapport 2022, da denne indeholder den faglige og detaljerede baggrund for tallene, der præciseres i dette notat. Biodiversitetsrådets årsrapport for 2022 bedes citeres:

Biodiversitetsrådet. 2022. Fra tab til fremgang – beskyttet natur i Danmark i et internationalt perspektiv.

Layout og grafisk tilrettelægning

Camilla Bundgaard Larsen, Nina Lauridsen og Advice

Fotograf: © NatureEyes/Kim Aaen

Om Biodiversitetsrådet

Biodiversitetsrådet er et uafhængigt og forskningsbaseret ekspertorgan, der har som opgave at rådgive regeringen og Folketinget om indsatser, der kan vende tabet af biodiversitet til fremgang. Rådet beskæftiger sig med en række problemstillinger indenfor natur og biodiversitet, både i vand og på land – herunder samspillet med lovgivning, økonomi og adfærd.

Biodiversitetsrådet er udpeget af miljøministeren og består af ni forskere indenfor terrestrisk, fersk og marin biodiversitet, og de relaterede samfundsøkonomiske, adfærdsmæssige, og lovgivningsmæssige aspekter.

Læs mere om Biodiversitetsrådet og se hele Biodiversitetsrådets kommissorium og forretningsorden på www.biodiversitetsraadet.dk, hvor man også finder digitale udgaver af Biodiversitetsrådets udgivelser.

En præcisering af arealopgørelsen fra Biodiversitetsrådets årsrapport 2022

I Biodiversitetsrådets årsrapport for 2022 opgøres, hvor stor en andel af Danmarks land- og havareal, der i følge Biodiversitetsrådets vurdering kan bidrage til 30/10%-arealbeskyttelsesmålene i EU's Biodiversitetsstrategi for 2030, og samtidig medvirke til at sikre det overordnede mål i strategien om at vende tabet af biodiversitet til fremgang inden 2030.

I årsrapporten for 2022 opgøres andelen af eksisterende og planlagte beskyttede områder samlet. Opgørelsen er foretaget ud fra den antagelse, at de politiske aftaler og forslag, som de

forelå, da rapporten udkom i november 2022, bliver implementeret som forventet.

I dette notat præciseres arealfordelingen mellem eksisterende og planlagte beskyttede områder for både land- og havområder i Danmark. 'Eksisterende beskyttede områder' dækker her over endeligt udpegede beskyttede områder. 'Planlagte beskyttede områder' dækker over områder, der ved rapportens udgivelse ikke var endeligt udpeget. Se i øvrigt Biodiversitetsrådets årsrapport 2022 for de analysemæssige detaljer.

Eksisterende og planlagte beskyttede landområder i Danmark

I Biodiversitetsrådets årsrapport 2022 vurderes, at højst 2,3 % af det danske landareal, inklusive søer og vandløb, med sikkerhed kan betragtes som beskyttet og derved kan bidrage til EU's 30%-arealbeskyttelsesmål på land. Yderligere 5,3 % af det danske landareal kan potentielt også bidrage, men det præcise omfang kræver en nøjere individuel vurdering af de enkelte områder. Ingen landarealer kan for nuværende med sikkerhed siges at opfylde kravene til at være strengt beskyttet, men op mod 2,3 % af landarealet kan potentielt komme i betragtning.

Nedenfor følger en præcisering af fordelingen mellem eksisterende og planlagte beskyttede landområder i Danmark. Beskyttede landområder skal blandt andet være underlagt én eller flere naturbeskyttelsesordninger samt have et tilstrækkeligt naturindhold. Se tabel 1 for en oversigt og kapitel 2 i Biodiversitetsrådets årsrapport for 2022 for yderligere detaljer.

Beskyttede landområder: eksisterende og planlagte

- De 2,3 % udgøres af 1,8 % eksisterende og 0,5 % planlagte beskyttede områder.
- De 1,8 % af Danmarks landareal udgøres af 1,3 % fra statslige urørte skove, både indenfor og udenfor de planlagte naturnationalparker, samt 0,5 % fra arealer ejet af naturfonde. Yderligere 5,3 % af det danske landareal kan potentielt også bidrage, men det præcise omfang kræver en nøjere individuel vurdering af de enkelte områder.
- De 0,5 % planlagte beskyttede områder udgøres af de dele af kommende naturnationalparker, som ikke allerede var udlagt som statslige urørte skove.

Strengt beskyttede landområder: eksisterende og planlagte

- Ingen landarealer i Danmark kan for nuværende med sikkerhed siges at opfylde kravene for strengt beskyttet natur og derved bidrage til 10%-målet.
- Både de ovennævnte 1,8 % eksisterende beskyttede områder og de 0,5 % planlagte beskyttede kan potentielt komme i betragtning i forhold til at bidrage til målet om 10 % strengt beskyttede områder i EU.

Tabel 1. Beskyttede og strengt beskyttede landområder i Danmark fordelt på eksisterende og planlagte beskyttelsesordninger, angivet i procent af det samlede danske landareal, inklusive søer og vandløb.

Beskyttelsesordning	Beskyttet (%)		Strengt beskyttet (%)	
	Eksisterende	Planlagt	Eksisterende	Planlagt
Naturnationalparker	0	0,5	0	0*
Statslige urørte skove	1,3	0	0*	0
Fondsejede arealer	0,5	0	0*	0
Samlet	1,8	0,5	0*	0*

* Både 'eksisterende' og 'planlagt' beskyttede områder vurderede Biodiversitetsrådet, ved udgivelsen i november 2022, potentielt også kan komme i betragtning i forhold til at bidrage til målet om 10 % strengt beskyttede områder i EU.

Eksisterende og planlagte beskyttede havområder i Danmark

I Biodiversitetsrådets årsrapport 2022 vurderes, at højst 11,9 % af det danske havareal med sikkerhed kan betragtes som beskyttet og bidrage til EU's 30%-arealbeskyttelsesmål på hav. Det vurderes, at højst 4,1 % af det danske havareal kan betragtes som strengt beskyttet og bidrage til EU's 10%-arealbeskyttelsesmål på hav.

Nedenfor følger en præcisering af disse tal med henblik på at vise fordelingen mellem eksisterende og planlagte beskyttede havområder. Beskyttede havområder skal blandt andet være underlagt én eller flere naturbeskyttelsesordninger og samtidig være sikret mod forstyrrelser af havbunden gennem eksisterende eller planlagte restriktioner. Sidstnævnte kan være bestemmelser under selvsamme naturbeskyttelsesordninger eller som led i andre bestemmelser. Se tabel 2 for en oversigt og kapitel 2 i Biodiversitetsrådets årsrapport for 2022 for yderligere detaljer.

Beskyttede havområder: Eksisterende og planlagte

- De 11,9 % af det danske havareal, der vurderes at være beskyttet, udgøres af 2,3 % eksisterende og 9,6 % planlagte beskyttede områder.
- De 2,3 % eksisterende områder udgøres af rev i Natura 2000-områder (1,3 %), områder omfattet af Bekendtgørelse om trawl- og vodd fiskeri (0,4 %) og havstrategiområder (0,6 %).
- De 9,6 % planlagte områder udgøres af rev i Natura 2000-områder med planlagte forbud mod forstyrrelse af havbunden (0,9 %), områder omfattet af den planlagte 'trawlfri zone i Bælthavet' (2,4 %) og planlagte havstrategiområder (6,3 %).

Strengt beskyttede havområder: eksisterende og planlagte

- Ingen havarealer i Danmark kan for nuværende med sikkerhed siges at opfylde alle kravene til strengt beskyttet natur og derved bidrage til 10%-målet.
- For 4,1 % af det danske havareal, forelå der i november 2022 en aftale om havstrategiområder, der ved implementering forventes at kunne leve op til kravene for strengt beskyttede områder og dermed bidrage i forhold til 10%-målet, idet der i disse områder indgår forbud mod al fiskeri.

Tabel 2. Beskyttede havområder i Danmark fordelt på eksisterende og planlagte områder i procent af det samlede danske havareal. Områderne omfatter arealer under eksisterende eller planlagte naturbeskyttelsesordninger, hvor havbundens biodiversitet samtidig er, eller forventes at blive, beskyttet mod fysisk forstyrrelse, herunder fiskeri med bundsløbende redskaber. Arealer under 'Strengt beskyttet' er en delmængde af arealer under 'Beskyttet'.

	Beskyttet (%)		Strengt beskyttet (%)	
	Eksisterende	Planlagt	Eksisterende	Planlagt
Område under Beskyttelsesordning				
Rev i Natura 2000-områder beskyttet mod fiskeri med bundsløbende redskaber	1,3	0,9	0	0
Områder omfattet af trawlforbud jf. Bekendtgørelse om trawl- og vodd fiskeri	0,4	0	0	0
Områder omfattet af en trawlfri zone i Bælthavet	0	2,4	0	0
Havstrategiområder	0,6	6,3	0	4,1
Samlet	2,3	9,6	0	4,1

